

**Brussell, 29 ta' Ġunju 2026
(OR. en)**

**11306/26
ADD 10**

**Fajl Interistituzzjonali:
2026/0182(NLE)**

**POLCOM 251
COASI 121**

PROPOSTA

minn:	Is-Segretarju Ġenerali tal-Kummissjoni Ewropea, iffirmata mis-Sa Martine DEPREZ, Direttur
data meta waslet:	29 ta' Ġunju 2026
lil:	Is-Sa Thérèse BLANCHET, Segretarju Ġenerali tal-Kunsill tal-Unjoni Ewropea
Nru dok. Cion:	COM(2026) 340 annex
Suġġett:	ANNESS tal-Proposta għal Deċiżjoni tal-Kunsill dwar il-konklużjoni tal-Ftehim ta' Sħubija Ekonomika Komprensiva bejn l-Unjoni Ewropea u l-Indoneżja

Id-delegazzjonijiet isibu meħmuż id-dokument COM(2026) 340 annex.

Mehmuż: COM(2026) 340 annex

IL-KUMMISSJONI
EWROPEA

Brussell, 29.6.2026
COM(2026) 340 final

ANNEX 6

ANNESS

tal-

Proposta għal Deċiżjoni tal-Kunsill

**dwar il-konklużjoni tal-Ftehim ta' Shubija Ekonomika Komprensiva bejn l-Unjoni
Ewropea u l-Indoneżja**

PROTOKOLL

DWAR L-ASSISTENZA AMMINISTRATTIVA REĊIPROKA FI KWISTJONIJIET DOGANALI

ARTIKOLU 1

Kamp ta' applikazzjoni

1. Il-partijiet għandhom jassistu lil xulxin bil-mod u skont il-kundizzjonijiet stabbiliti f'dan il-Protokoll, biex jiżguraw l-applikazzjoni korretta tal-liġijiet u r-regolamenti doganali tagħhom, b'mod partikolari billi jipprevjenu, jinvestigaw u jiġġieldu operazzjonijiet li jiksru dawk il-liġijiet u r-regolamenti doganali.
2. L-assistenza fi kwistjonijiet doganali, kif previst f'dan il-Protokoll, tapplika għall-awtoritajiet amministrattivi rispettivi ta' kull Parti li huma kompetenti għall-implimentazzjoni ta' dan il-Protokoll. Dik l-assistenza ma għandhiex tippregudika d-dispożizzjonijiet li jirregolaw l-assistenza reċiproka fi kwistjonijiet kriminali. Ma għandhiex tkopri informazzjoni miksuba taħt setgħat eżerċitati fuq talba ta' awtorità ġudizzjarja, hlief jekk il-komunikazzjoni ta' dik l-informazzjoni tkun awtorizzata minn dik l-awtorità.
3. L-assistenza biex jiġu rkuprati d-dazji, it-taxxi jew il-multi mhix koperta minn dan il-Protokoll.

ARTIKOLU 2

Definizzjonijiet

Għall-finijiet ta' dan il-Protokoll, għandhom japplikaw id-definizzjonijiet li ġejjin:

- (a) “awtorità applikanti” tfisser awtorità amministrattiva li titlob assistenza amministrattiva fi kwistjonijiet doganali skont dan il-Protokoll u li tkun inġatret minn Parti bħala kompetenti għal dan l-għan;
- (b) “liġijiet u regolamenti doganali” tfisser il-liġijiet u r-regolamenti doganali kif definiti fl-Artikolu 1.3;
- (c) “informazzjoni” tfisser kwalunkwe data, kemm jekk ipproċessata jew analizzata kif ukoll jekk le, dokument, immaġni, rapport, komunikazzjoni jew kopja awtentikata, fi kwalunkwe format, inkluż elettroniku;
- (d) “operazzjoni li tikser il-liġijiet u r-regolamenti doganali” tfisser kwalunkwe ksur jew attentat ta' ksur tal-liġijiet u r-regolamenti doganali;
- (e) “persuna” tfisser persuna kif definita fl-Artikolu 1.3;
- (f) “data personali” tfisser data personali kif definita fl-Artikolu 10.2; kif ukoll
- (g) “awtorità rikjesta” tfisser awtorità amministrattiva li tintalab tipprovdi assistenza amministrattiva fi kwistjonijiet doganali skont dan il-Protokoll li tkun inġatret minn Parti bħala kompetenti għal dan l-għan.

ARTIKOLU 3

Assistenza fuq talba

1. Fuq talba tal-awtorità applikanti, l-awtorità rikjesta għandha tipprovdi lill-awtorità applikanti bl-informazzjoni rilevanti kollha li tista' tippermetti lill-awtorità applikanti tiżgura li l-ligijiet u r-regolamenti doganali jiġu applikati b'mod korrett, inkluża informazzjoni relatata ma' kwalunkwe attività, inklużi attivitajiet konklużi, ippjanati jew li għaddejjin, li huma jew jistgħu jkunu operazzjonijiet li jiksru l-ligijiet u r-regolamenti doganali.
2. Fuq talba tal-awtorità applikanti, l-awtorità rikjesta għandha tinforma lill-awtorità applikanti jekk:
 - (a) il-merkanzija esportata mit-territorju ta' waħda mill-Partijiet gietx importata kif xieraq fit-territorju tal-Parti l-oħra, u tispjega, fejn xieraq, il-proċedura doganali li giet applikata għall-merkanzija; jew
 - (b) il-merkanzija importata fit-territorju ta' waħda mill-Partijiet tkunx giet esportata kif suppost mit-territorju tal-Parti l-oħra, u tispjega, fejn xieraq, il-proċedura doganali applikata għall-merkanzija.

3. Fuq talba tal-awtorità applikanti, l-awtorità li ssirilha t-talba għandha, fil-qafas tal-liġijiet u r-regolamenti tagħha, tiegħu l-passi meħtieġa biex tiżgura s-sorveljanza, u tipprovdi lill-awtorità applikanti b'informazzjoni dwar:

- (a) persuni li dwarhom hemm bażi raġonevoli biex wieħed jemmin li huma involuti jew kienu involuti f'operazzjonijiet li jiksru l-liġijiet u r-regolamenti doganali;
- (b) merkanzija, kemm fit-trasport kif ukoll mażżuna, li għaliha jkun hemm bażi raġonevoli sabiex wieħed jemmin li dik il-merkanzija kienet jew hija maħsuba sabiex tintuża f'operazzjonijiet li jiksru l-liġijiet u r-regolamenti doganali;
- (c) postijiet fejn hażniet ta' merkanzija kienu jew setgħu kienu migbura b'tali mod illi jkun hemm motivazzjonijiet raġonevoli għaliex wieħed jemmin li dik il-merkanzija tkun maħsuba sabiex tintuża bi ksur tal-leġiżlazzjoni doganali; kif ukoll
- (d) mezzi ta' trasport li jintużaw jew li jistgħu jintużaw b'tali mod li jkun hemm bażi raġonevoli biex wieħed jemmin li dawk il-mezzi ta' trasport huma maħsuba biex jintużaw f'operazzjonijiet bi ksur tal-liġijiet u r-regolamenti doganali.

ARTIKOLU 4

Assistenza spontanja

Il-partijiet għandhom jassistu lil xulxin, fuq inizzjattiva tagħhom stess u f'konformità mal-ligijiet u r-regolamenti rispettivi tagħhom, jekk iqisu li dan ikun meħtieġ għall-applikazzjoni korretta tal-ligijiet u r-regolamenti doganali, billi jipprovdu informazzjoni dwar attivitajiet konklużi, ippjanati jew li jkunu għaddejjin li jikkostitwixxu jew jidhru li jikkostitwixxu operazzjonijiet li jiksru l-ligijiet u r-regolamenti doganali u li jistgħu jkunu ta' interess għall-Parti l-oħra. Dik l-informazzjoni għandha tiffoka b'mod partikolari fuq:

- (a) persuni, merkanzija u mezzi tat-trasport; kif ukoll
- (b) mezzi jew metodi ġodda użati fit-twettiq ta' operazzjonijiet bi ksur tal-ligijiet u r-regolamenti doganali.

ARTIKOLU 5

Forma u sustanza ta' talbiet għall-assistenza

1. It-talbiet skont dan il-Protokoll għandhom isiru bil-miktub, jew f'format stampat jew f'format elettroniku. Dawk it-talbiet għandhom ikunu akkumpanjati minn dokumenti li jippermettu l-konformità ma' dawk it-talbiet. F'każ ta' urġenza, l-awtorità li ssirilha t-talba tista' taċċetta talbiet bil-fomm, iżda dawk it-talbiet bil-fomm għandhom jiġu kkonfermati mill-awtorità applikanti bil-miktub minnufih wara dan.

2. Talbiet skont il-paragrafu 1 għandhom jinkludu l-informazzjoni li ġejja:
- (a) l-awtorità applikanti u l-uffiċjal responsabbli li jkun il-punt ta' kuntatt tat-talba;
 - (b) l-informazzjoni jew it-tip ta' assistenza mitluba;
 - (c) l-għan u r-raġuni tat-talba;
 - (d) il-liġijiet u r-regolamenti u elementi legali oħrajn involuti;
 - (e) indikazzjonijiet kemm jista' jkun eżatti u komprensivi dwar il-persuni li jkunu fil-mira tal-investigazzjonijiet;
 - (f) sommarju tal-fatti rilevanti u tal-mistoqsijiet li jkunu diġà saru; kif ukoll
 - (g) kwalunkwe dettall disponibbli addizzjonali li jippermetti lill-awtorità rikjesta tikkonforma mat-talba.
3. It-talbiet għandhom jiġu sottomessi f'lingwa uffiċjali tal-awtorità rikjesta jew f'lingwa aċċettabbli għal dik l-awtorità, bl-Ingliż dejjem ikun lingwa aċċettabbli. Dan ir-rekwiżit ma japplikax għal kwalunkwe dokument li jakkumpanja t-talba skont il-paragrafu 1.

4. Jekk talba ma tissodisfax ir-rekwiżiti formali stabbiliti fil-paragrafi minn 1 sa 3, l-awtorità rikjesta tista' teħtieġ l-korrezzjoni jew il-kompletezza tat-talba. Jistgħu jiġu ordnati miżuri ta' prekawzjoni sakemm tiġi ppreżentata talba kkoreġuta jew kompluta.

ARTIKOLU 6

Eżekuzzjoni ta' talbiet

1. Sabiex tikkonforma ma' talba għall-assistenza, l-awtorità rikjesta għandha tipproċedi, fil-limiti tal-kompetenza tagħha u r-riżorsi disponibbli, billi tipprovdi l-informazzjoni diġà fil-pussess tagħha, billi twettaq l-inkjesti meħtieġa jew billi tagħmel arrangamenti biex dawn jitwettqu mill-awtorità xierqa.
2. It-talbiet għall-assistenza għandhom jiġu eżegwiti skont il-liġijiet u r-regolamenti tal-Parti rikjesta.

ARTIKOLU 7

Il-forma li fiha trid tkun ikkomunikata l-informazzjoni

1. L-awtorità rikjesta għandha tikkomunika r-riżultati tal-inkjesti lill-awtorità applikanti bil-miktub, flimkien mad-dokumenti rilevanti, mal-kopji ċċertifikati veri jew ma' affarijiet oħrajn. Dik l-informazzjoni tista' tiġi pprovduta f'format elettroniku.

2. Id-dokumenti oriġinali għandhom jiġu trażmessi f'konformità mal-liġijiet u mar-regolamenti tal-Parti rikjesta, u fuq talba tal-awtorità applikanti biss, f'każijiet fejn il-kopji veri ċċertifikati ma jkunux biżżejjed. L-awtorità applikanti għandha tirritorna d-dokumenti oriġinali mal-ewwel opportunità.
3. L-awtorità li ssirilha t-talba għandha, fuq talba u soġġetta għal-liġijiet u r-regolamenti tal-Parti li ssirilha t-talba, twassal lill-awtorità applikanti, kwalunkwe informazzjoni relatata mal-awtenticità tad-dokumenti maħruġa jew iċċertifikati minn aġenziji uffiċjali fit-territorju tagħha b'appoġġ għal dikjarazzjoni doganali.

ARTIKOLU 8

Preżenza ta' uffiċjali ta' Parti waħda fit-territorju tal-Parti l-oħra

1. L-uffiċjali debitament awtorizzati ta' Parti jistgħu, bi qbil u soġġett għal kwalunkwe kundizzjoni stabbilita mill-Parti l-oħra, ikunu preżenti fl-uffiċċji tal-awtorità li ssirilha t-talba, jew ta' kwalunkwe awtorità kkonċernata oħra msemmija fil-paragrafu 1 tal-Artikolu 6, sabiex jiksibu informazzjoni relatata ma' attivitajiet li huma jew li jistgħu jkunu operazzjonijiet bi ksur tal-liġijiet u tar-regolamenti doganali, li l-awtorità applikanti teħtieġ għall-finijiet ta' dan il-Protokoll.
2. L-uffiċjali debitament awtorizzati ta' Parti jistgħu, bi qbil tal-parti l-oħra, u soġġett għal kwalunkwe kundizzjoni stabbilita minn din tal-aħħar, ikunu preżenti waqt l-investigazzjonijiet imwettqa fit-territorju tal-Parti li ssirilha t-talba.

3. Il-preżenza ta' uffiċjali debitament awtorizzati ta' Parti fit-territorju tal-Parti rikjesta għandha tkun biss f'kapacità konsultattiva, u filwaqt li jkunu preżenti, daww l-uffiċjali awtorizzati għandhom:

- (a) f'kull hin ikunu jistgħu jagħtu prova tal-kapacità uffiċjali tagħhom;
- (b) la jilbsu uniformi, u lanqas iġorru armi; kif ukoll
- (c) igawdu l-istess protezzjonijiet kif mogħtija lill-uffiċjali tal-Parti li ssirilha t-talba, f'konformità mal-liġijiet u r-regolamenti tal-Parti li ssirilha t-talba.

ARTIKOLU 9

Konsenja u notifika

1. Fuq talba tal-awtorità applikanti, l-awtorità rikjesta għandha, f'konformità mal-liġijiet u r-regolamenti applikabbli għal dik l-awtorità, tiegħu l-miżuri kollha meħtieġa sabiex tikkonsenja kwalunkwe dokument jew tinnotifika kwalunkwe deċiżjoni tal-awtorità applikanti li taqa' fil-kamp ta' applikazzjoni ta' dan il-Protokoll lil destinatariju residenti jew stabbilit fit-territorju tal-awtorità rikjesta.

2. It-talbiet għall-kunsinna ta' dokumenti jew għan-notifika ta' deċiżjonijiet imsemmija fil-paragrafu 1 għandhom isiru f'konformità mal-proċeduri applikabbli fit-territorju tal-awtorità li ssirilha t-talba.

ARTIKOLU 10

Skambju awtomatiku u bil-quddiem ta' informazzjoni

1. Il-partijiet jistgħu jiskambjaw:

- (a) kwalunkwe informazzjoni koperta minn dan il-Protokoll fuq bażi awtomatika; kif ukoll
- (b) informazzjoni speċifika qabel il-wasla tal-kunsinni fit-territorju ta' Parti.

2. Għall-finijiet tal-iskambju tal-informazzjoni msemmija fil-paragrafu 1, il-Partijiet għandhom jistabbilixxu arrangamenti dwar it-tip ta' informazzjoni li jixtiequ jiskambjaw, il-format u l-frekwenza tat-trażmissjonijiet.

ARTIKOLU 11

Eċċezzjonijiet għall-obbligu ta' għoti ta' assistenza

1. L-assistenza tista' tiġi rrifjutata jew tista' tkun soġġetta għas-sodisfazzjon ta' ċerti kundizzjonijiet jew rekwiżiti jekk Parti tqis li l-assistenza skont dan il-Protokoll:

- (a) x'aktarx tippregudika s-sovranià tal-Indoneżja jew dik ta' Stat Membru mitlub biex jipprovdi assistenza taħt dan il-Protokoll;

- (b) x'aktarx tippregudika l-politika pubblika, is-sigurtà pubblika jew interessi pubbliċi essenzjali oħra, b'mod partikolari fil-każijiet imsemmija fil-paragrafu 5 tal-Artikolu 12; jew
- (c) tkun tikser sigriet industrijali, kummerċjali jew professjonali.

2. L-awtorità rikjesta tista' tipposponi l-assistenza taht dan il-protokoll għar-raġuni li tali assistenza tinterferixxi ma' investigazzjonijiet, prosekuzzjonijiet jew proċedimenti li jkunu għaddejjin. F'dak il-każ, l-awtorità li ssirilha t-talba għandha tikkonsulta mal-awtorità applikanti biex tiddetermina jekk tistax tingħata assistenza soġġetta għat-termini jew għall-kundizzjonijiet li l-awtorità rikjesta tista' tehtieg.

3. Jekk l-awtorità applikanti tfittex assistenza li hija stess ma tkunx tista' tipprovdi jekk tintalab tagħmel dan, hija għandha tiġbed l-attenzjoni għal dan il-fatt fit-talba tagħha. Imbagħad għandu jkun f'idejn l-awtorità rikjesta li tiddeċiedi kif twieġeb għal dik it-talba.

4. Fil-każijiet imsemmija fil-paragrafi 1 u 2, l-awtorità rikjesta għandha tikkomunika d-deċiżjoni tagħha u r-raġunijiet għal dik id-deċiżjoni lill-awtorità applikanti mingħajr dewmien.

ARTIKOLU 12

Skambju ta' informazzjoni u kunfidenzjalità

1. L-informazzjoni rċevuta skont dan il-Protokoll għandha tintuża biss għall-finijiet stabbiliti f'dan il-Protokoll.

2. L-użu ta' informazzjoni miksuba skont dan il-Protokoll fi proċedimenti amministrattivi jew ġudizzjarji mibdiya fir-rigward ta' operazzjonijiet li jiksru l-liġijiet u r-regolamenti doganali, għandu jittqies li huwa għall-finijiet ta' dan il-Protokoll. Għalhekk, il-Partijiet jistgħu, fir-rekords tal-evidenza, fir-rapporti u fix-xhieda tagħhom u fi proċedimenti u akkużi mressqa quddiem il-qrati, jużaw bħala evidenza l-informazzjoni miksuba u d-dokumenti kkonsultati f'konformità ma' dan il-Protokoll. L-awtorità rikjesta tista' tissoġġetta l-għoti ta' informazzjoni jew l-għoti ta' aċċess għal dokumenti għall-kundizzjoni li tiġi nnotifikata b'dak l-użu.
3. Jekk Parti tkun tixtieq tuża l-informazzjoni miksuba skont dan il-Protokoll għal finijiet oħra għajr dawk stabbiliti f'dan il-Protokoll, din għandha tikseb kunsens bil-miktub minn qabel tal-awtorità li tkun ipprovdiet l-informazzjoni. Dak l-użu mbagħad għandu jkun soġġett għal kwalunkwe restrizzjoni stabbilita mill-awtorità li pprovdiet l-informazzjoni.
4. Kwalunkwe informazzjoni kkomunikata skont dan il-Protokoll, irrISPettivament mill-format li fih tiġi kkomunikata, għandha tkun ta' natura kunfidenzjali jew ristretta, f'konformità mal-liġijiet u r-regolamenti applikabbli f'kull Parti. Dik l-informazzjoni għandha tkun koperta mis-segretezza professjonali u għandha tgawdi l-protezzjoni mogħtija lil informazzjoni simili skont il-liġijiet u r-regolamenti rilevanti tal-Parti riċeventi. Kull Parti għandha tinforma lill-Parti l-oħra dwar il-liġijiet u r-regolamenti applikabbli tagħha f'dak ir-rigward.
5. Id-data personali tista' tiġi ttrasferita biss f'konformità mal-liġijiet u mar-regolamenti dwar il-protezzjoni tad-data tal-Parti li tipprovdi d-data. Kull Parti għandha tinforma lill-Parti l-oħra dwar il-liġijiet u r-regolamenti rilevanti tagħha dwar il-protezzjoni tad-data u l-Partijiet, jekk ikun meħtieġ, jagħmlu l-aħjar sforzi biex jaqblu dwar protezzjoni addizzjonali tad-data personali trasferita.

ARTIKOLU 13

Esperti u xhieda

L-awtorità rikjesta tista' tawtorizza lill-uffiċjali tagħha biex jidhru, fil-limitazzjonijiet tal-awtorizzazzjoni mogħtija, bħala esperti jew xhieda fi proċedimenti ġudizzjarji jew amministrattivi tal-Parti tal-awtorità applikanti rigward il-kwistjonijiet koperti minn dan il-Protokoll, u jipproduċu informazzjoni u evidenza, inklużi dokumenti jew kopji veri ċċertifikati tagħhom, kif jista' jkun meħtieġ għall-proċedimenti. It-talba għad-dehra għandha tindika quddiem liema awtorità ġudizzjarja jew amministrattiva l-uffiċjal ikun talab li jidher, il-materji in kwistjoni u t-titolu jew il-kwalifika li bis-saħħa tagħhom l-uffiċjal għandu jiġi interrogat.

ARTIKOLU 14

Spejjeż ta' assistenza

1. Soġġett għall-paragrafi 2 u 3, kull Parti b'dan tirrinunzja għal kwalunkwe pretensjoni kontra l-Parti l-oħra għar-rimborzi tal-ispejjeż imġarrba fl-applikazzjoni ta' dan il-Protokoll.
2. L-ispejjeż u l-allowances imħallsa lill-esperti, lix-xhieda, lill-interpreti u lit-tradutturi, minbarra l-impjegati tas-servizz pubbliku, għandhom jiġihallu kif xieraq mill-Parti tal-awtorità applikanti.

3. Jekk ikunu mehtieġa spejjeż ta' natura straordinarja biex titwettaq it-talba, il-Partijiet għandhom jiddeterminaw it-termini u l-kundizzjonijiet li skonthom għandha tiġi eżegwita t-talba, kif ukoll il-mod li bih għandhom jiġġarrbu dawk il-kostijiet.

ARTIKOLU 15

L-implimentazzjoni

1. L-implimentazzjoni ta' dan il-Protokoll għandha tiġi fdata, minn naħa, lill-awtoritajiet tad-dwana tal-Indoneżja u, min-naħa l-oħra, lis-servizzi kompetenti tal-Kummissjoni Ewropea u l-awtoritajiet tad-dwana tal-Istati Membri, kif ikun xieraq. Għandhom jiddeċiedu dwar il-miżuri u l-arrangamenti prattiċi kollha neċessarji għall-implimentazzjoni ta' dan il-Protokoll, filwaqt li jqisu l-ligijiet u r-regolamenti applikabbli rispettivi tagħhom, b'mod partikolari dawk għall-protezzjoni ta' data personali.
2. Kull Parti għandha żżomm lill-Parti l-oħra infurmata dwar il-miżuri ta' implimentazzjoni li tkun ħadet f'konformità ma' dan il-Protokoll, b'mod partikolari fir-rigward tas-servizzi u l-uffiċjali debitament awtorizzati maħtura bħala kompetenti biex jibagħtu u jirċievu l-komunikazzjonijiet previsti f'dan il-Protokoll.
3. Għall-Unjoni, dan il-Protokoll ma għandux jaffettwa l-komunikazzjoni ta' kwalunkwe informazzjoni miksuba skont dan il-Protokoll bejn is-servizzi kompetenti tal-Kummissjoni Ewropea u l-awtoritajiet doganali tal-Istati Membri.

ARTIKOLU 16

Ftehimiet ohrajn

Dan il-Protokoll għandu jiehu preċedenza fuq kwalunkwe ftehim bilaterali dwar l-assistenza amministrattiva reċiproka fi kwistjonijiet doganali, li gie jew li jista' jiġi konkluż bejn Stat Membru u l-Indoneżja sa fejn id-dispożizzjonijiet ta' daww il-ftehimiet bilaterali jkunu inkompatibbli ma' dan il-Protokoll.

ARTIKOLU 17

Konsultazzjonijiet, arrangamenti u emendi

1. Dan l-Artikolu jikkomplementa u jispeċifika aktar l-Artikolu 24.4.
2. Mingħajr preġudizzju għall-Kapitoli 2 (Trattament Nazzjonali u Aċċess għas-Suq għall-Merkanzija), 21 (Mekkaniżmu ta' Djalogu Bilaterali) u 22 (Soluzzjoni tat-Tilwim), il-Partijiet għandhom jikkonsultaw lil xulxin fil-Kumitat dwar il-Kummerċ fil-Merkanzija, Kwistjonijiet Doganali, u Kwistjonijiet Sanitarji u Fitosanitarji fil-konfigurazzjoni speċifika tiegħu għall-Kapitoli 3 (Regoli tal-Origini u Proċeduri tal-Origini), 4 (Dwana u Faċilitazzjoni tal-Kummerċ), u 12 (Proprietà Intellettwali) għal kwistjonijiet relatati mal-infurzar tal-fruntieri (minn hawn' il quddiem imsejjaħ il- "Kumitat" għall-finijiet ta' dan il-Protokoll), jew b'rabta miegħu u bl-għan li tiġi solvuta kwalunkwe kwistjoni li tista' tinqala' u rigward l-interpretazzjoni u l-implimentazzjoni ta' dan il-Protokoll.

3. Il-Kumitat jista' jistabbilixxi arrangamenti fir-rigward ta' dan il-Protokoll:
 - (a) skont l-Artikolu 10(2); jew
 - (b) fir-rigward ta' setturi jew kwistjonijiet speċifiċi skont il-liġijiet u r-regolamenti rispettivi tal-Partijiet, bil-ħsieb li tittejjeb l-assistenza amministrattiva reċiproka skont dan il-Protokoll.
4. Il-Kumitat għall-Kummerċ jista' jadotta deċiżjoni skont l-Artikolu 24.2 biex jemenda dan il-Protokoll f'konformità mal-liġijiet u r-regolamenti rispettivi tal-Partijiet.

PROTOKOLL
IT-TISHIH TAL-POTENZJAL TA' DAN IL-FTEHIM
BIEX JIĠI APPOĠĠAT IL-KUMMERĊ FIŻ-ŻEJT TAL-PALM SOSTENIBBLI

ARTIKOLU 1

Kunsiderazzjonijiet ġenerali

Il-partijiet jaqblu ma' dan il-Protokoll fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet ġenerali li ġejjin:

- (a) l-importanza taż-żejt tal-palm fir-relazzjonijiet kummerċjali bilaterali tagħhom;
- (b) l-opportunitajiet li dan il-Ftehim jipprevedi għall-faċilitazzjoni tal-kummerċ bilaterali fiż-żejt tal-palm u l-prodotti derivati minnu u għall-appoġġ tas-sostenibbiltà tagħhom, inkluż permezz taż-żarmar tat-tariffi, kif ukoll dixxiplini dwar il-governanza ambjentali u soċjali tajba tas-settur taż-żejt tal-palm u l-promozzjoni ta' prattiki kummerċjali responsabbli tul il-katina tal-valur taż-żejt tal-palm;
- (c) il-kontribut pożittiv li l-produzzjoni taż-żejt tal-palm tista' tagħti għat-tkabbir u l-iżvilupp fil-pajjiżi produttori, b'mod partikolari għall-bdiewa b'azjenda agrikola żgħira, l-SMEs u gruppi vulnerabbli oħra, kif ukoll ir-riskji ambjentali u soċjali li jistgħu jiġu assoċjati mal-produzzjoni taż-żejt tal-palm;

- (d) il-htieġa li jkompli jissahhaħ dan il-kontribut pożittiv u jiġu indirizzati dawn ir-riskji billi jitfasslu u jiġu implimentati miżuri domestiċi effettivi u billi jitrawmu attivitajiet ta' kooperazzjoni kongunta, bil-ħsieb li jiġu massimizzati l-benefiċċji ekonomiċi, ambjentali u soċjali tat-tkabbir sostenibbli;
- (e) l-għan kondiviż li jibnu fuq l-isforzi rispettivi tagħhom imwettqa biex itejbu s-sostenibbiltà taż-żejt tal-palm, inkluż billi jindirizzaw id-deforestazzjoni u l-ġestjoni tat-torbiera, jappoġġaw il-konservazzjoni tal-bijodiversità, jippromwovu d-drittijiet tax-xogħol, itejbu t-trasparenza u l-involviment tal-partijiet ikkonċernati b'mod li jirrispetta l-interessi tal-atturi kollha;
- (f) l-isforzi li għaddejjin dwar it-tfassil, l-implimentazzjoni u t-tixrid ta' skemi ta' assigurazzjoni tas-sostenibbiltà, inkluża l-iskema Indoneżjana taż-Żejt tal-Palm Sostenibbli (minn hawn 'il quddiem imsejha "ISPO") u l-oġettiv tal-Indoneżja li tapplika l-iskema għall-produzzjoni domestika kollha tagħha taż-żejt tal-palm;
- (g) l-importanza li jiġu appoġġati l-isforzi tal-bdiewa b'azjenda agrikola żgħira, l-SMEs u persuni oħra f'sitwazzjonijiet vulnerabbli u li tissahhaħ il-kapaċità tagħhom li jipparteċipaw fi ktajjen tal-provvista sostenibbli taż-żejt tal-palm, inkluż permezz ta' kooperazzjoni ekonomika u bini tal-kapaċitajiet;
- (h) l-importanza li tiġi segwita innovazzjoni kontinwa fil-prattiki mmirati lejn it-tiŝiħ tas-sostenibbiltà tal-produzzjoni taż-żejt tal-palm u tal-promozzjoni tal-kondiviżjoni tal-għarfien u l-kooperazzjoni teknika f'dak ir-rigward; kif ukoll

filwaqt li jafferma mill-ġdid l-impenji tagħhom għall-istrumenti internazzjonali rilevanti, inklużi l-KDB, il-Ftehim ta' Pariġi, u l-Għanijiet ta' Żvilupp Sostenibbli tan-NU.

ARTIKOLU 2

Objettivi u ambitu

Dan il-Protokoll għandu l-għan li:

- (a) jimmassimizza l-opportunitajiet maħluqa minn dan il-Ftehim għat-tishih tal-kummerċ bejn il-Partijiet fiż-żejt tal-palm sostenibbli u l-prodotti derivati minnu, b'mod partikolari fir-rigward tat-trattament tariffarju preferenzjali skont il-Kapitolu 2 (Trattament Nazzjonali u Aċċess għas-Suq għall-merkanzija), il-liberalizzazzjoni tal-investment bejn il-Partijiet fil-Kapitolu 8 (Liberalizzazzjoni tal-Investment u l-Kummerċ fis-Servizzi) u l-impenji għas-sostenibbiltà fil-Kapitolu 15 (Kummerċ u Tkabbir u Żvilupp Sostenibbli);
- (b) jiffacilita l-konformità tal-operaturi mar-rekwiżiti regolatorji ta' sostenibbiltà relatati mal-kummerċ tal-Partijiet bħal, fejn xieraq, kriterji ta' rilevanza għaž-żejt tal-palm u l-prodotti derivati minnu;
- (c) irawwem kundizzjonijiet ekwi u kompetittivi tas-suq li jkunu bbażati fuq il-prinċipji tal-ftuh, tan-nondiskriminazzjoni u tat-trasparenza f'konformità mad-drittijiet u mal-obbligi tal-Partijiet skont dan il-Ftehim, skont il-Ftehim tad-WTO u ftehimiet internazzjonali oħrajn;

- (d) itejjeb l-attivitajiet ta' kooperazzjoni bejn il-Partijiet immirati lejn it-tishih tal-produzzjoni sostenibbli tul il-katina tal-provvista taż-żejt tal-palm, itejjeb il-fehim tar-rekwiżiti ta' sostenibbiltà rilevanti rispettivi tagħhom relatati mal-kummerċ u jiffaċilita l-implimentazzjoni tagħhom bil-ħsieb li jrawwem il-kummerċ fiż-żejt tal-palm sostenibbli bejniethom u jappoġġa l-implimentazzjoni ta' impenji orizzontali dwar l-iżvilupp sostenibbli skont il-Kapitolu 15 (Kummerċ u Tkabbir u Żvilupp Sostenibbli); kif ukoll
- (e) javvanza d-djalogu bejn il-Partijiet dwar ir-rekwiżiti rispettivi tagħhom ta' rilevanza għall-kummerċ u l-investment, għas-sostenibbiltà tas-settur taż-żejt tal-palm u għat-tqegħid fis-swieq tagħhom taż-żejt tal-palm u tal-prodotti derivati minnu.

ARTIKOLU 3

Skemi ta' assigurazzjoni tas-sostenibbiltà

1. Il-partijiet jirrikonoxxu li l-iskemi ta' assigurazzjoni tas-sostenibbiltà, inklużi l-iskemi volontarji, jistgħu jkunu utli fl-appoġġ tal-isforzi ta' sostenibbiltà tal-operaturi ekonomiċi li jqiegħdu ż-żejt tal-palm fis-swieq tagħhom fir-rigward tal-ġestjoni tal-ktajjen tal-provvista tagħhom u fl-iffaċilitar tal-konformità tal-operaturi mar-rekwiżiti regolatorji rilevanti dwar is-sostenibbiltà relatati mal-kummerċ.

2. Fid-dawl tal-paragrafu 1, il-Partijiet għandhom jagħmlu hilitom biex iżidu l-għarfien u l-fehim reċiproku tal-istrumenti u l-prattiki rispettivi tagħhom dwar is-sostenibbiltà u t-traċċabbiltà ta' rilevanza għas-settur taż-żejt tal-palm. F'dan il-kuntest, il-Partijiet jirrikonoxxu l-importanza tal-promozzjoni ta' skemi ta' assigurazzjoni tas-sostenibbiltà li:

- (a) jipprovdu kriterji trasparenti, fattwali u mhux qarrieqa li jistgħu jiffaċilitaw il-konformità tal-operaturi mar-rekwiżiti regolatorji rilevanti ta' sostenibbiltà relatati mal-kummerċ;
- (b) ikunu bbażati fuq evidenza u data oġġettivi u verifikabbli; kif ukoll
- (c) jiżguraw l-imparzjalità, il-kredibbiltà, l-indipendenza u r-responsabbiltà permezz ta' sistema ta' governanza robusta, mekkaniżmi ta' assigurazzjoni tal-kwalità u attivitajiet ta' monitoraġġ u verifika b'approċċ b'diversi partijiet ikkonċernati.

3. Kull Parti għandha tagħmel hilita biex tipprovdi gwida lill-partijiet ikkonċernati, inklużi l-bdiewa b'azjenda agrikola żgħira u l-SMEs, u biex tippromwovi attivitajiet bħal azzjonijiet ta' sensibilizzazzjoni u informazzjoni jew kampanji ta' edukazzjoni pubblika, fir-rigward ta' skemi ta' assigurazzjoni tas-sostenibbiltà u Prattiki oħra dwar is-sostenibbiltà u t-traċċabbiltà ta' rilevanza għas-settur taż-żejt tal-palm imsemmija fil-paragrafu 2.

4. Il-Partijiet jirrikonoxxu:

- (a) l-importanza ta' implimentazzjoni effettiva tal-miżuri rispettivi tagħhom ta' sostenibbiltà relatati mal-kummerċ ta' rilevanza għall-prodotti taż-żejt tal-palm;

- (b) li l-konformità tal-operaturi mar-rekwiżiti regolatorji applikabbli rispettivi tagħhom dwar is-sostenibbiltà relatata mal-kummerċ hija kundizzjoni meħtieġa għat-tqegħid fis-swieq tagħhom ta' prodotti taż-żejt tal-palm; kif ukoll
- (c) l-importanza li tiġi appoġġata l-konformità ma' tali rekwiżiti, inkluż permezz ta' djalogu, assistenza teknika u bini tal-kapaċità biex l-operaturi ekonomiċi rispettivi tagħhom ikunu jistgħu jibbenefikaw mill-opportunitajiet ta' aċċess għas-suq previsti minn dan il-Ftehim.

5. Il-partijiet jirrikonoxxu r-rwol li l-iskema ISPO u skemi rilevanti oħra ta' assigurazzjoni tas-sostenibbiltà jista' jkollhom fl-iffaċilitar tal-konformità tal-operaturi mar-rekwiżiti regolatorji tas-sostenibbiltà relatati mal-kummerċ ta' rilevanza għall-prodotti taż-żejt tal-palm, jekk il-ligijiet u r-regolamenti tal-Partijiet jippermettu l-użu ta' tali skemi.

6. Bħala parti mill-attivitajiet ta' kooperazzjoni skont l-Artikolu 4.4, il-Partijiet għandhom jagħmlu hilitom biex jiżviluppaw inizjattivi biex irawmu l-kontribut tal-ISPO u skemi rilevanti oħra ta' assigurazzjoni tas-sostenibbiltà għas-sostenibbiltà tal-produzzjoni tul il-katina tal-provvista taż-żejt tal-palm u biex itejbu l-kummerċ bejn il-Partijiet fi prodotti taż-żejt tal-palm sostenibbli. Dawn l-inizjattivi jistgħu jinkludu t-tweġġ ta' attivitajiet biex jittejjeb il-kontribut tal-iskemi rilevanti ta' assigurazzjoni tas-sostenibbiltà biex tiġi ffaċilitata l-konformità tal-operaturi mar-rekwiżiti regolatorji ta' sostenibbiltà relatati mal-kummerċ, inkluż bil-ħsieb li jiġi appoġġat it-titjib tal-kapaċità tal-iskema ISPO li tiffaċilita l-konformità tal-operaturi mar-rekwiżiti regolatorji rilevanti ta' sostenibbiltà relatati mal-kummerċ tal-Unjoni, anke bil-ħsieb li jiġu esplorati arrangamenti prattiċi, inklużi rekwiżiti għal rikonoxximent futur possibbli f'konformità mar-rekwiżiti regolatorji rilevanti ta' sostenibbiltà relatati mal-kummerċ tal-Unjoni.

7. Il-partijiet għandhom jaħdmu flimkien sabiex isaħħu l-kooperazzjoni tagħhom dwar kwistjonijiet koperti minn dan l-Artikolu, bilateralment, reġjonalment u f'fora internazzjonali, kif xieraq, inkluż permezz tal-iskambju ta' informazzjoni, tal-aħjar prattiki u ta' inizjattivi ta' sensibilizzazzjoni. Tali kooperazzjoni tista' tinkludi l-partecipazzjoni fl-iżvilupp ta' skemi internazzjonali ta' assigurazzjoni tas-sostenibbiltà jew linji gwida ta' rilevanza għas-settur taż-żejt tal-palm.

ARTIKOLU 4

Faċilitazzjoni tal-konformità tal-operaturi b'rekwiżiti regolatorji ta' sostenibbiltà relatati mal-kummerċ

1. Il-partijiet jirrikonoxxu l-importanza ta' inizjattivi biex jiġi ffaċilitat il-kummerċ fi prodotti sostenibbli taż-żejt tal-palm. Il-partijiet għandhom jagħmlu hilitom biex jiffaċilitaw il-konformità tal-operaturi ekonomiċi mar-rekwiżiti regolatorji ta' sostenibbiltà rispettivi tagħhom relatati mal-kummerċ, bil-ħsieb li jappoġġaw il-kummerċ bejniethom fi prodotti taż-żejt tal-palm sostenibbli.
2. Il-partijiet jirrikonoxxu li l-azzjonijiet meħuda għall-implimentazzjoni tal-impenji skont dan il-Protokoll u l-Kapitolu 15 (Kummerċ u Tkabbir u Żvilupp Sostenibbli) jistgħu jikkontribwixxu għall-konformità mar-rekwiżiti regolatorji rilevanti tagħhom dwar is-sostenibbiltà relatati mal-kummerċ.
3. Meta timplimenta r-rekwiżiti regolatorji tas-sostenibbiltà relatati mal-kummerċ, kull Parti għandha tqis l-informazzjoni xjentifika u teknika disponibbli f'konformità mal-Artikolu 15.16 u, f'konformità mal-liġijiet u r-regolamenti tagħha, tqis kif xieraq l-informazzjoni skambjata bejn il-Partijiet fil-kuntest ta' dan il-Ftehim kif ukoll l-azzjonijiet meħuda biex jiġu implimentati l-impenji skont il-Kapitolu 15 (Kummerċ u Tkabbir u Żvilupp Sostenibbli) rilevanti għall-implimentazzjoni tar-rekwiżiti regolatorji tas-sostenibbiltà relatati mal-kummerċ tagħha.

4. Il-partijiet għandhom jaħdmu flimkien biex isaħħu l-kooperazzjoni tagħhom biex jimplimentaw dan l-Artikolu, fost l-oħrajn permezz tal-iskambju ta' informazzjoni u data, permezz tal-kondiviżjoni tal-aħjar prattiki u permezz ta' inizjattivi ta' sensibilizzazzjoni. B'mod partikolari, il-Partijiet għandhom jistabbilixxu strateġiji, għandhom ifittxu li jimmobilizzaw ir-riżorsi, u jistgħu jiżviluppaw inizjattivi ta' kooperazzjoni kongunta biex jiffaċilitaw il-konformità mill-operaturi ekonomiċi rilevanti tal-Parti l-oħra, inklużi l-bdiewa b'azjenda agrikola żgħira u l-SMEs, mar-rekwiżiti regolatorji ta' sostenibbiltà relatati mal-kummerċ ta' rilevanza għaż-żejt tal-palm ta' kull Parti, kif xieraq. F'konformità mal-liġijiet u r-regolamenti tal-Partijiet, tali kooperazzjoni tista' tinkludi attivitajiet biex tissaħħaħ l-iskema ISPO, anke fid-dawl tal-kriterji u r-rekwiżiti rilevanti skont il-miżuri tal-Unjoni.

ARTIKOLU 5

Trasparenza

1. F'konformità mal-Kapitoli 19 (Prattiki Regolatorji Tajbin) u 20 (Trasparenza), kull Parti għandha tagħmel disponibbli għall-pubbliku l-liġijiet u r-regolamenti, il-linji gwida u l-informazzjoni rilevanti kollha tagħha ta' rilevanza għas-settur taż-żejt tal-palm, u għandha tippromwovi s-sensibilizzazzjoni dwarhom fost il-partijiet ikkonċernati, inklużi l-bdiewa b'azjenda agrikola żgħira u l-SMEs, b'mod partikolari dwar ir-rekwiżiti tat-traċċabbiltà u tad-diligenza dovuta.
2. Kull Parti għandha tqis kif xieraq l-informazzjoni li tirċievi mingħand il-persuni interessati dwar kwistjonijiet relatati mal-implimentazzjoni ta' dan il-Protokoll, u tista' tinvolvi aktar lill-partijiet ikkonċernati fl-attivitajiet rilevanti.

ARTIKOLU 6

Kooperazzjoni bejn il-Partijiet fis-settur taż-żejt tal-palm

1. Il-partijiet għandhom iwettqu, kif xieraq, inizjattivi ta' kooperazzjoni ta' rilevanza għall-faċilitazzjoni tal-kummerċ fiż-żejt tal-palm sostenibbli f'oqsma ta' interess reċiproku, f'konformità mal-forom u l-proċeduri skont l-Artikoli 17.1, 17.4, u 17.6, inkluż billi jiżguraw l-involviment kontinwu tal-partijiet ikkonċernati rilevanti kollha, inklużi l-bdiewa b'azjenda agrikola żgħira u l-SMEs, u jidentifikaw il-ħtiġijiet tal-bini tal-kapaċità. Tali kooperazzjoni u appoġġ jistgħu jkopru, fost l-oħrajn:

- (a) aspetti relatati mal-legalità tal-produzzjoni taż-żejt tal-palm;
- (b) aspetti relatati mat-traċċabbiltà tal-ktajjen tal-provvista taż-żejt tal-palm, inklużi l-gbir tad-data, l-aċċess għas-sistema ta' informazzjoni, il-ġestjoni tad-data u l-monitoraġġ tad-deforestazzjoni permezz ta' immagnijiet bis-satellita;
- (c) aspetti relatati mat-titjib tal-fehim tal-miżuri tal-Partijiet ta' rilevanza għas-settur taż-żejt tal-palm, u l-impatt tagħhom fuq il-kummerċ u l-investment;
- (d) miżuri li jiffaċilitaw il-konformità mill-partijiet ikkonċernati rilevanti mar-rekwiżiti applikabbli tad-diligenza dovuta fis-settur taż-żejt tal-palm, inkluż l-identifikazzjoni tar-riskji u l-implimentazzjoni ta' miżuri ta' mitigazzjoni tar-riskji;

- (e) azzjonijiet li jippromwovu s-settur sostenibbli taż-żejt tal-palm fl-Indoneżja, inkluż iż-żieda fis-soluzzjonijiet agroekoloġiċi, l-identifikazzjoni ta' incentivi għall-produzzjoni sostenibbli, l-appoġġ għall-investiment fiż-żejt tal-palm sostenibbli u l-promozzjoni tat-trasformazzjoni lokali; kif ukoll
- (f) kwalunkwe attività oħra ta' kooperazzjoni li tista' tinkludi l-identifikazzjoni kongunta ta' informazzjoni u data rilevanti, il-promozzjoni ta' dialogu tekniku u skambji trasparenti, u l-indirizzar ta' prattiki jew kampanji qarrieqa.

2. Il-partijiet jistgħu jikkooperaw għall-fini tal-infurzar tal-liġijiet u r-regolamenti tagħhom applikabbli għas-settur taż-żejt tal-palm, u biex jiskoraġġixxu ċ-ċirkomvenzjoni ta' dawn il-liġijiet u r-regolamenti bil-ħsieb li jiffaċilitaw il-kummerċ bejn il-Partijiet fiż-żejt tal-palm sostenibbli.

ARTIKOLU 7

Arrangamenti istituzzjonali

1. Il-partijiet għandhom jiddiskutu u jirrieżaminaw regolarment l-implimentazzjoni ta' dan il-Protokoll, inklużi inizjattivi speċifiċi mwettqa tahtu, bħala parti mil-laqgħat regolari tal-Kumitat għall-Kummerċ u t-Tkabbir Sostenibbli fil-konfigurazzjoni speċifika tiegħu għall-Kapitolu 15 (Kummerċ u Tkabbir u Żvilupp Sostenibbli) u l-Protokoll dwar it-Tiżniħ tal-Potenzjal ta' dan il-Ftehim għall-Appoġġ tal-Kummerċ fiż-Żejt tal-Palm Sostenibbli, jew billi jlaqqgħu, fuq talba ta' waħda mill-Partijiet, laqgħa ddedikata f'livell xieraq.

2. Il-partijiet għandhom jinkoraġġixxu l-involviment tal-partijiet ikkonċernati rilevanti tal-Unjoni u tal-Indoneżja fl-implimentazzjoni ta' dan il-Protokoll, inklużi l-parteċipanti fil-gruppi konsultattivi domestiċi u fil-Forum tas-Socjetà Ċivili msemmija fl-Artikoli 24.7 u 24.2 (3) u partijiet ikkonċernati oħra attivi fis-settur taż-żejt tal-palm.

3. Il-partijiet għandhom jagħmlu użu mid-dialogu stabbilit skont il-Kapitolu 21 (Mekkanizmu ta' Dialogu Bilaterali), biex jiskambjaw informazzjoni bikrija, jiddiskutu u jikkooperaw dwar l-iżvilupp u l-applikazzjoni ta' miżuri li jikkonċernaw is-suġġetti li huma koperti minn dan il-Protokoll.